

Reactie NVI Concept-Vrijstellingsbesluit schuldbemiddelaars

27 augustus 2013

NVI

De NVI is de Nederlandse Vereniging voor Incasso-ondernemingen en vertegenwoordigt via haar leden een marktaandeel van ongeveer 70% in de incasso-branche. NVI-leden hebben gezamenlijk ruim 3.6 miljoen incassovorderingen in behandeling met een waarde van ruim 6 miljard. Tot de klantenkring van de leden van de NVI behoort een dwarsdoorsnede van het Nederlandse bedrijfsleven: van de allergrootste ondernemingen en organisaties als banken, verzekeraars en multinationals tot de allerkleinste bedrijven, zoals de eenmanszaak van een timmerbedrijf of fysiotherapeut.

Alle leden van de NVI voeren het Incasso Keurmerk en werken volgens de criteria van dit transparante keurmerk. Het Incasso Keurmerk is tot stand gekomen in samenwerking met het onafhankelijke Keurmerkinstituut te Zoetermeer. De leden worden 2-jaarlijks geaudit om te controleren of zij werken volgens de criteria van het Keurmerk. Daarin staat duidelijk beschreven wat kan, wat mag en wat moet bij het uitvoeren van incasso-activiteiten. Aan het Incasso Keurmerk is een heldere, goed functionerende klachtenregeling verbonden onder auspiciën van een onafhankelijke Raad van Toezicht. Een aantal grote opdrachtgevers eist inmiddels ook al dat ieder incassobureau waar zij zaken mee doen over het Incasso Keurmerk beschikt.

De NVI streeft naar een gezonde incassomarkt, op basis van eerlijke concurrentie, waarin op professionele en correcte wijze een hoogwaardige incassodienstverlening wordt geboden.

Relatie NVI tot schuldbemiddeling

Leden van de NVI incasseren voor hun opdrachtgevers vorderingen op achterstallige debiteuren. De meeste achterstallige debiteuren willen hun rekening niet betalen of kunnen dat tijdelijk niet of niet volledig. Een andere groep debiteuren kampt echter met dusdanige betalingsachterstanden dat er sprake is van een problematische schuldensituatie. Helaas groeit deze groep.

Mensen met problematische schulden hebben vrijwel zonder uitzondering te maken met minimaal één en veelal zelfs met meerdere incassobureaus. Hun crediteuren zullen immers niet in staat zijn om hen tot betalen te bewegen, zodat zij zich genoodzaakt zien om een professioneel incassobureau in te schakelen. Schuldbemiddelaars hebben in hun dagelijkse praktijk dus veel overleg met incassobureaus.

De laatste tijd zijn er echter steeds meer mensen met problematische schulden die niet in aanmerking komen voor gemeentelijke schuldhulpverlening, omdat zij niet tot de doelgroep behoren. Deze mensen hebben echter weldegelijk hulp nodig om uit hun benarde financiële situatie

te geraken. Daarom staat de NVI in beginsel positief tegenover het idee dat schuldbemiddeling breder wordt getrokken en dat dus ook andere dan met name genoemde partijen behulpzaam kunnen zijn. De NVI ziet echter ook de risico's die een dergelijke vrijstelling met zich mee brengt en vraagt daarom meer aandacht voor het waarborgen van de prijs en de kwaliteit.

Concept-Vrijstellingsbesluit schuldbemiddelaars

Algemeen

De NVI onderschrijft de constatering dat de vraag naar schuldhulpverlening en schuldbemiddeling de laatste jaren is toegenomen en dat de problematiek ook steeds vaker niet meer voorbehouden is aan een specifieke groep. Ook werkenden met een relatief hoog inkomen worden getroffen. Met name voor deze groep kan schuldbemiddeling door private schuldbemiddelaars een uitkomst zijn.

De NVI staat daarom in beginsel positief tegenover het voorstel om private schuldbemiddelaars onder voorwaarden toe te staan hun activiteiten tegen betaling te verrichten. Essentieel daarbij is echter dat deze voorwaarden voldoende waarborgen bieden zowel voor de schuldeisers als voor de schuldenaar. Het verbod op private schuldbemiddeling is destijds immers niet voor niets in het leven geroepen: er kleven nu eenmaal risico's aan.

Ten aanzien van de voorgestelde randvoorwaarden wordt er in dit conceptbesluit veel aansluiting gezocht bij de wet- en regelgeving die o.a. wordt gehanteerd onder de Wet schuldsanering natuurlijke personen en de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening, hetgeen naar onze mening een goede zaak is. Opvallend is echter dat een goede controle op de naleving van de gestelde randvoorwaarden ontbreekt: controle door de Belastingdienst is immers nogal op afstand en achteraf.

Vergoeding

De vergoeding voor schuldbemiddeling mag niet in mindering worden gebracht op het vrij te laten bedrag van de schuldenaar. De vergoeding wordt dus in de praktijk betaald door "de boedel". Naar het oordeel van de regering is het niet noodzakelijk om een maximum vergoeding voor schuldbemiddeling voor te schrijven. Doordat de opbrengst voor schuldeisers wordt verminderd met de vergoeding voor schuldbemiddeling, zullen schuldeisers niet akkoord gaan met een te hoge vergoeding. Hierdoor zou voor schuldbemiddelaars een prikkel ontstaan om de vergoeding beperkt te houden. Schuldbemiddelaars mogen immers pas een vergoeding vragen voor hun activiteiten indien een schuldregeling tot stand is gekomen met alle schuldeisers.

De NVI is van mening dat de regering hier te sterk vertrouwt op de rechtschapenheid van de toekomstige particuliere schuldbemiddelaars en op het zelfregulerend vermogen. Er wordt vanuit gegaan dat schuldeisers de vergoeding binnen de perken zullen kunnen houden. De vraag is of dat in de praktijk wel zal werken. Schuldeisers lopen bijvoorbeeld het risico dat de schuldbemiddelaar bij weigering van een akkoord een dwangakkoord procedure (287a Fw) start. Een ander punt is dat in

de praktijk schuldeisers vaak blind akkoord gaan met een aangeboden regeling en alleen letten op wat zij er zélf aan over houden en meestal niet kijken naar de precieze verdeling van de opbrengst.

Om te voorkomen dat er te hoge vergoedingen in rekening worden gebracht, is het beter om de vergoeding te maximaliseren.

Termijn

De overeenkomst tot schuldregeling wordt aangegaan voor een periode van ten hoogste 36 maanden. Juist voor de groep schuldenaren die in aanmerking komt voor private schuldbemiddeling, kan deze termijn te krap blijken. Dit lijkt afbreuk te doen aan het beoogde effect. Een langere termijn zou er aan kunnen bijdragen dat de kans dat er daadwerkelijk een regeling komt, wordt vergroot.

Randvoorwaarden

Artikel 4 behelst de randvoorwaarden waarop de NVI onderstaand per artikellid een reactie zal geven:

Lid 1:

Op zich een goede bepaling, maar de vraag is wie dat gaat controleren. Controle door de Fiscus is toch eigenlijk meer controle op afstand. Het gevaar bestaat bovendien, dat Gemeenten uit gemakzucht of vanwege het kostenaspect steeds meer gaan doorverwijzen naar deze particuliere schuldbemiddelaars.

Lid 2

De termijn van maximaal 120 dagen die de schuldbemiddelaar heeft om aan schuldeisers en schuldenaar schriftelijk duidelijk te maken of een schuldregeling voor de schuldenaar kan worden opgezet is te ruim. De NVI stelt eerder een termijn van maximaal 60 dagen (+/- 2 maanden) voor.

In deze fase is immers spoed geboden. Juist van een private schuldbemiddelaar mag worden verwacht dat hij snel en effectief een einde kan maken aan de onzekerheid voor zowel schuldenaar als schuldeiser.

Lid 3

De in het derde lid voorgeschreven transparantie is goed, echter: wie controleert dit?

Lid 4

Lid 4 komt ons te algemeen beschreven voor. Wij adviseren “een toereikende beschrijving” meer concreet uit te schrijven met duidelijke richtlijnen waar de desbetreffende beschrijving tenminste aan dient te voldoen.

Lid 5

Goede aansluiting bij de huidige bestaande wet- en regelgeving. Echter, ook hier doet zich de vraag voor wie het controleert en hoe geborgd wordt dat de schuldbemiddelaar zich houdt aan gelijkberechting en goed op de hoogte is van zaken zoals voorrechten en privileges. Enige juridische basiskennis wordt immers nergens verplicht gesteld.

Lid 6

Deze bepaling schrijft voor dat de schuldbemiddelaar een klachtenregeling heeft. Dit is naar onze mening te algemeen beschreven. Wij adviseren de klachtenregeling en waar deze aan dient te voldoen en hoe het precies moet werken concreet uit te schrijven.

Lid 7

Geen opmerking(en)

Registratie

In de tijdelijke regeling die gold van augustus 1998 tot medio 2000 werd een registratie van de schuldbemiddelaar verplicht gesteld. Het valt ons op dat dit in het concept besluit niet meer terugkomt, terwijl dit naar onze mening wel cruciaal is voor de controle op de kwaliteit van de bemiddelaar en het toezicht op het naleven van de regels voor schuldbemiddeling.